

 KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Farabi Hastanesi	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi) Başhekimliği			
	KLİNİK BİYOKİMYA LABORATUVARI ÖRNEK KABUL VE RET KRİTERLERİ TALİMATI			
Dok. Kodu: BL.TL.03	Yayın Tarihi:04.03.2016	Revizyon Numarası:05	Revizyon Tarihi:20.09.2024	Sayfa Sayı:02

1.0 AMAÇ

KTÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Farabi Hastanesi Klinik Biyokimya Laboratuvarına gelen örneklerin çalışılabilmesi için gerekli olan örnek kabul kriterlerini, çalışılması uygun olmayan veya analiz sonrasında uygunsuzluğu tespit edilen örneklerin ret kriterlerini tanımlamak, preanalitik ve analitik hataları önlemek için standart bir yöntem belirlemektir.

2.0 KAPSAM

Klinik Biyokimya Laboratuvarının örnek kabul ve ret kriterlerini kapsar.

3.0 KISALTMALAR

KTÜ: Karadeniz Teknik Üniversitesi

HBYS: Hastane Bilgi Yönetim Sistemi

LBYS: Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi

4.0 TANIMLAR

Örnek Kabul Kriterleri: KTÜ Farabi Hastanesi servis ve poliklinik birimlerinden Klinik Biyokimya Laboratuvarı'na analiz edilmek üzere gönderilen örneklerin çalışılabilmesi ve çalışma sonucunda doğru analiz sonuçlarının elde edilebilmesi için örneğin taşınması gereken özelliklerin tümüdür.

Örnek Ret Kriterleri: KTÜ Farabi Hastanesi servis ve poliklinik birimlerinden Klinik Biyokimya Laboratuvarı'na analiz edilmek üzere gönderilen örneklerin, analizi engelleyecek veya analiz sonuçlarını etkileyecek olan uygunsuz özellik veya özellikleridir.

5.0 SORUMLULAR

Tetkik istemi yapan doktor, örnekleri alan hemşire veya doktor, örnek taşıma görevlileri, klinik biyokimya laboratuvar sekreterleri, testleri çalışan laboratuvar personeli, klinik biyokimya laboratuvar sorumluları ve araştırma görevlileri bu düzenlemeden sorumludur.

6.0 FAALİYET AKIŞI

6.1 BİYOKİMYA LABORATUVARI ÖRNEK KABUL KRİTERLERİ

6.2 BİYOKİMYA LABORATUVARI ÖRNEK RET KRİTERLERİ

Laboratuvarımıza gelen örnekler aşağıda belirtilen kabul kriterlerine göre değerlendirildikten sonra çalışılmakta veya reddedilmektedir, reddedilme nedenleri ve reddeden kişiye ait bilgiler LBYS'de kayıt altına alınmaktadır ve örnek ret sebebi hastaların sonuç raporunda belirtilmektedir. Örneklerin reddedilme nedenleri aylık olarak analiz edilmekte ve gerektiğinde düzeltici önleyici faaliyet başlatılmaktadır. Numunenin reddedilmesi durumunda klinik birime HBYS üzerinden elektronik geri bildirim yapılmaktadır.

6.1 BİYOKİMYA LABORATUVARI ÖRNEK KABUL KRİTERLERİ

- Hastalara istek yapılırken dosya numaraları veya barkodları birbiriyle karıştırılmamalıdır. Kimlik bilgileriyle uyumsuz numuneler çalışılmaz.
- Numune tüpleri barkodlu olmalıdır ve bir tüpe birden fazla barkod yapıştırılmamalıdır.
- Barkodlar tüpün etiketi üzerine ve kapağın hemen altından, tüpe dik olacak biçimde yapıştırılmalıdır.
- Barkodlara ait test girişi bulunmalıdır. Kayıtsız gelen kanlar çalışılmamaktadır.
- İstenen test ile örnek bilgileri uyumlu olmalıdır (Örneğin 24 saatlik idrar yerine spot idrar gönderilmemelidir.)
- Numuneler uygun tüplere ve yeterli miktarda alınmalıdır.
- Kanlar tüpten tüpe boşaltılmamalıdır.
- Kan numuneleri pıhtılı olmamalıdır (sarı kapaklı tüp hariç).
- Kan numuneleri hemolizli, lipemik, ikterik olmamalıdır.
- Numuneler uygun transfer koşullarında ve zamanında laboratuvara ulaştırılmalıdır.

KONTROLLÜ KOPYA

- İdrar numuneleri menstrüasyon durumunda verilmemelidir.
- 24 saatlik idrarlar kuralına uygun ve gerekiyorsa koruyucu madde üzerine toplanmalıdır. İdrarın tamamı laboratuvara gönderilmelidir.
- Numuneler bir başka materyalle kontamine olmamalıdır.
- Kan gazı örnekleri enjektörün tıpası kapalı olarak gönderilmelidir. İğnesi çıkarılmamış örnekler veya ağzı açık örnekler kabul edilmez.

6.2 BİYOKİMYA LABORATUVARI ÖRNEK RET KRİTERLERİ

- Hatalı test istemi
- Test isteminde eksik/yanlış bilgi
- Hatalı kayıt
- Yanlış hastadan numune alınması
- Kaybolan numune
- Hatalı numune kabı/tüpü
- Boş numune kabı/tüpü
- Uygunsuz alınmış numune
- Yetersiz Numune
- Pıhtılı Numune
- Hemolizli Numune
- Lipemik Numune
- İkterik Numune
- Uygunsuz transfer koşulları
- Uygunsuz saklanmış numune
- Cihaz arızası
- Cihaz pipetasyon hatası
- Dış kalite kontrol çalışmalarında uygunsuzluk
- Uygunsuz kalite kontrol sonucu ile çalışılması

7.0 İLGİLİ DOKÜMANLAR